

**Analiza amerykańskiego rynku spożywczo-rolnego
-mięso wołowe, wieprzowe, drobiowe-
szanse dla polskich przedsiębiorców**

Czerwiec 2017

I. Mięso wołowe

1. Procedury formalno-prawne związane z eksportem na rynek USA

Do niedawna nie można było w ogóle eksportować do USA wołowiny pochodzącej z krajów europejskich. Sytuacja ta uległa zmianie i od momentu formalnego „odblokowania” rynku USA na europejską wołowinę, a na chwilę obecną dostęp do niego wywalczyły sobie: Litwa, Irlandia oraz Holandia.

Po 15 letnim zakazie importu wołowiny, USA uznały kraje UE za wolne od zachorowań na BSE - gąbczastego zwyrodnienia mózgu. Od 1997 r. eksport wołowiny pochodzącej z Państw Członkowskich UE do USA ograniczony był restrykcyjnymi przepisami weterynaryjnymi wprowadzonymi przez władze amerykańskie ze względu na pojawienie się wśród bydła w UE przypadków BSE. Jednocześnie strona USA nie respektowała przepisów Światowej Organizacji ds. Zdrowia Zwierząt (OIE), według których wołowina uzyskana ze zwierząt do 30 miesiąca życia nie podlega ograniczeniom handlowym ze względu na BSE. Oznaczało to praktyczny zakaz eksportu mięsa wołowego z UE do USA.

Ze względu na ten zakaz Polska nie zgłaszała formalnego wniosku o dopuszczenie eksportu polskiej wołowiny na rynek USA. W dniu 15 marca 2012 r. ogłoszony został projekt tzw. Całościowej ustawy o BSE (BSE Comprehensive Rule) przewidujący dostosowanie wymagań amerykańskich w zakresie ryzyka dotyczącego BSE do standardów OIE. W lipcu 2013 r. strona amerykańska poinformowała za pośrednictwem Komisji Europejskiej, że Państwa Członkowskie UE zainteresowane eksportem wołowiny mogą składać wnioski o rozpoczęcie procedury zatwierdzania na rynek USA jeszcze przed publikacją ostatecznej wersji BSE Comprehensive Rule. Ostateczna wersja BSE Comprehensive Rule, dostosowująca amerykańskie wymagania w zakresie ryzyka BSE do standardów OIE, a tym samym otwierająca drogę do wznowienia eksportu wołowiny z krajów UE na rynek USA, została opublikowana w Rejestrze Federalnym USA w dniu 1 listopada 2013 r. i weszła w życie 4 marca 2014 r.

Amerykańskie prawodawstwo wymaga przeprowadzenia procedury wstępnej oceny równoważności systemu kontroli weterynaryjnej nad produkcją mięsa wołowego w kraju

ubiegającym się o dostęp do amerykańskiego rynku. Organem kompetentnym w tym zakresie jest Służba Inspekcji i Bezpieczeństwa Żywności – FSIS. Pierwszym etapem jest przekazanie wymaganych przez FSIS materiałów informacyjnych nt. systemu nadzoru nad produkcją mięsa wołowego w kraju importującym. Następnie kontrolerzy FSIS przeprowadzają audyt systemu nadzoru nad produkcją mięsa wołowego. Po przeprowadzeniu audytu może wystąpić konieczność udzielania dodatkowych informacji, przeprowadzania pewnych dostosowań przez wnioskodawcę. Po uznaniu równoważności rozpoczyna się proces decyzji administracyjnej i otwarcie konsultacji społecznych. Po rozpatrzeniu skierowanych do FSIS pytań i zastrzeżeń z konsultacji społecznych, FSIS może wydać ostateczną decyzję o dopuszczeniu do rynku. FSIS przeprowadza rutynowe audyty dopuszczonych do eksportu zakładów.

2. Import amerykański oraz szanse dla polskich producentów

Stany Zjednoczone należą do czołowych producentów wołowiny na świecie. Rocznie produkują ponad 25 mld funtów tego rodzaju mięsa. Zgodnie z danymi Livestock Marketing Information Center z 1 stycznia 2017 roku, stanami, które w największym stopniu przyczyniają się do produkcji wołowiny w USA są: Teksas, Nebraska, Kansas, Kalifornia i Oklahoma. Mimo to USA nie pokrywają same zapotrzebowania ponad 300 milionowego rynku zbytu. Ze względu na popularność wołowiny wśród Amerykanów, USA są zmuszone do importowania znacznych ilości tego produktu.

Zasadniczo, cena wołowiny sprzedawanej w USA ulega corocznym spadkom. W 2016 roku średnia cena za funt (lb) wołowiny wyniosła 5,96 USD, co oznacza, że obniżyła się o 0,33 USD.

Stany Zjednoczone w 2016 roku wyeksportowały 6,343 mld USD (1 187 050 ton metrycznych) wołowiny, co oznacza wzrost w porównaniu z rokiem ubiegłym, kiedy to eksport tego produktu wyniósł 6,302 mld USD (1 067 614 ton metrycznych). Największymi odbiorcami amerykańskiej wołowiny są (w odpowiedniej kolejności): Japonia, Meksyk, Korea Południowa, Kanada i Hong Kong.

USA w 2016 roku zaimportowały łącznie 360 921 ton metrycznych świeżej wołowiny. Tabela poniżej przedstawia 4 największych dostawców tego produktu na amerykański rynek w 2016 roku.

Główni importerzy świeżej wołowiny do USA w 2016 roku		
Lp.	Kraj	Wielkość importu w tonach metrycznych
1	Kanada	90 757
2	Australia	80 987
3	Nowa Zelandia	77 521
4	Meksyk	71 075

źródło: www.ams.usda.gov [<https://www.ams.usda.gov/mnreports/lswimpe.pdf>]

Dla porównania, łączna waga zaimportowanej wołowiny przetworzonej (np. obrobionej termalnie) wyniosła 30 074 ton metrycznych. W tym przypadku największymi dostawcami były: Brazylia, Kanada i Urugwaj.

Od momentu wprowadzenia zakazu przywozu europejskiej wołowiny do USA, Polska nie podjęła starań o dopuszczenie jej producentów do eksportu na rynek amerykański. Aktualnie, w związku ze stopniowym otwieraniem się tego rynku na wołowinę z Europy, pojawia się realna szansa również dla polskich przedsiębiorców. Warto jednak mieć na względzie podkreślić, że konkurencja ze strony takich potentatów jak Kanada, Meksyk oraz Australia jest bardzo wysoka. Kraje te mają ugruntowaną pozycję, którą bez wątpienia trudno będzie zachwiać. Niewątpliwie zapotrzebowanie USA na wołowinę, o czym świadczą chociażby statystyki eksportowe, jest bardzo duże. Procedura dopuszczenia do rynku może być jednak długotrwała.

II. Mięso wieprzowe

1. Procedury formalno-prawne związane z eksportem na rynek USA

Polska znajduje się na liście krajów dopuszczonych do eksportu mięsa wieprzowego do USA.

Decyzję o zniesieniu zakazu importu polskiego mięsa wieprzowego i uznaniu Polski za kraj wolny od klasycznego pomoru świń (CFS) oraz choroby pęcherzykowej świń (SVD) administracja amerykańska podjęła po kilku latach negocjacji (opublikowana 13 grudnia 2007 r. w Federal Register). Eksport polskiej wieprzowiny jest dopuszczony jednak jedynie z zatwierdzonych zakładów.

2. Amerykański import wieprzowiny, szanse dla polskich przedsiębiorców

W 2016 Stany Zjednoczone importowały z Polski mięso na wartość 144,804 mln USD. Wzrost w tej kategorii eksportowej jest imponujący i w porównaniu z rokiem 2007, kiedy to eksport mięsa z Polski do USA wynosił 40,627 mln USD sam przyrost w tym okresie wynosi aż 104,177 mln USD. Poniżej przedstawiono, jak kształtował się eksport mięsa z Polski do USA od 2007 do 2016 roku.

Import polskiego mięsa do USA od 2007 do 2016 roku (w tys. USD)									
2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
40 627	43 436	40 846	44 674	41 561	46 346	60 201	111 960	114 951	144 804

źródło: United States Census Bureau [<https://www.census.gov/foreign-trade/statistics/product/enduse/imports/c4550.html>]

USA w 2016 roku zaimportowały łącznie 188 610 ton metrycznych świeżej wieprzowiny. Tabela poniżej przedstawi 4 największych dostawców tego produktu na amerykański rynek w 2016 roku.

Główni importerzy świeżej wieprzowiny do USA w 2016 roku		
Lp.	Kraj	Wielkość importu w tonach metrycznych
1	Kanada	142 717

2	Polska	15 247
3	Dania	13 066
4	Meksyk	4 145

źródło: www.ams.usda.gov [<https://www.ams.usda.gov/mnreports/lswimpe.pdf>]

Dla porównania, łączna waga przetworzonej wołowiny (np. obrobionej termalnie) przywiezionej w 2016 roku do USA wyniosła 27 242 ton metrycznych. W tym przypadku największymi dostawcami okazały się: Kanada, Polska i Włochy.

Główni importerzy przetworzonej wieprzowiny do USA w 2016 roku		
Lp.	Kraj	Wielkość importu w tonach metrycznych
1	Kanada	15 126
2	Polska	3 921
3	Włochy	3 246
4	Dania	2 311

źródło: www.ams.usda.gov [<https://www.ams.usda.gov/mnreports/lswimpe.pdf>]

Główni importerzy wieprzowiny (świeżej, chłodzonej i mrożonej) do USA ze względu na wartość importu na dzień kwiecień 2017 roku	
Kraj	Wartość importu
Kanada	68 385 548
Polska	21 400 426
Dania	10 679 667
Meksyk	4 158 795

Hiszpania	3 079 387
-----------	-----------

źródło: <http://www.datamyne.com/hts/02/0203>

Główne kierunki eksportowe wieprzowiny (świeżej, chłodzonej i mrożonej) z USA ze względu na wartość eksportu na dzień kwiecień 2017 roku	
Kraj	Wartość eksportu
Japonia	121 146 084
Meksyk	77 926 790
Korea Południowa	38 044 163
Kanada	31 175 841
Chiny	24 043 747

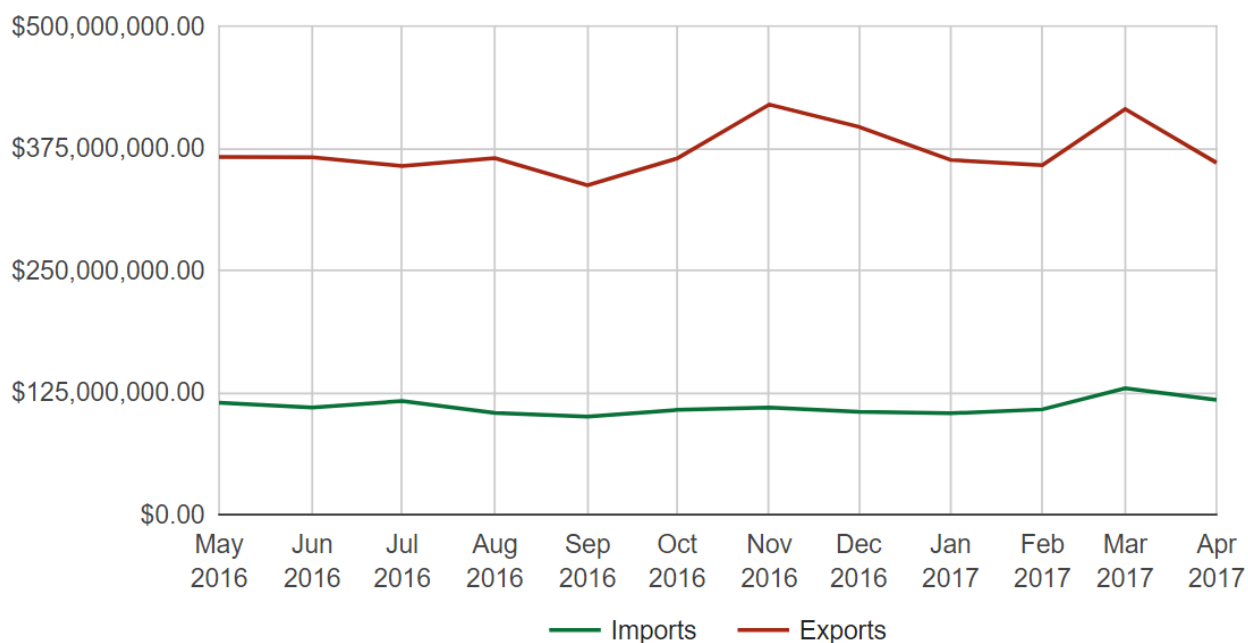
źródło: <http://www.datamyne.com/hts/02/0203>

Jak widać powyżej, Polska znajduje się w zaszczytnym gronie czołowych eksporterów na rynek amerykański. Od lat istnieje tendencja wzrostowa w imporcie polskiej wieprzowiny do USA. W 2016 roku w porównaniu do roku 2015 doszło do ponad 30 procentowego skoku w tej kategorii importowej.

Polskie przedsiębiorstwa eksportują do USA zarówno świeżą jak i przetworzoną wieprzowinę. W drugiej ze wspomnianych kategorii odnotowano nawet 903 procentowy wzrost wielkości eksportu. Najchętniej Amerykanie importują szynki, łopatki zarówno z kośćmi jak i bez, a wartość tego importu w 2016 roku wyniosła 4,340 mln USD.

Aktualnie certyfikat Food Safety And Inspection Service (FSIS) Departamentu Rolnictwa USA (United States Department of Agriculture) umożliwiający eksport do tego kraju posiada 18 zakładów z Polski (w tym dwa „dodane” w 2016 r. i jeden w 2017r.), stanowi to o 4 zakłady więcej niż w 2014 roku. W przypadku zainteresowania nowych zakładów eksportem wieprzowiny do USA konieczne jest zdobycie certyfikatu wydawanego przez FSIS.

Wykres poniżej przedstawia wielkość importu i eksportu Stanów Zjednoczonych w dziedzinie świeżej, chłodzonej i mrożonej wieprzowiny. Już na pierwszy rzut oka widać, że w tej kategorii mięsa eksport znacznie góruje nad importem. Stąd też istnieje duże prawdopodobieństwo, że kolejne polskie firmy uzyskają pozwolenie na eksport ich wyrobów z mięsa wieprzowego na rynek amerykański.

źródło: <http://www.datamyne.com/hts/02/0203>

III. Mięso drobiowe

1. Procedury formalno-prawne związane z eksportem na rynek USA

Polska nie ma w tym momencie możliwości eksportowania świeżego mięsa drobiowego do USA. Mimo to perspektywa dopuszczenia Polski do amerykańskiego rynku wydaje się być bliska i naprawdę realna. Kontrola przedstawicieli Służby Inspekcji i Bezpieczeństwa Żywności - FSIS w Polsce, będąca kolejnym etapem procedury wstępnej oceny równoważności polskiego system kontroli weterynaryjnej nad produkcją mięsa drobiowego miała miejsce w dniach 14-25 lipca 2014r.

We wrześniu 2015 r. FSIS przesłał stronie polskiej wyniki przeprowadzonego audytu. Strona amerykańska poinformowała, iż audyt wykazał, iż polski system kontroli regulujący wytwarzanie mięsa drobiowego zapewnia poziom bezpieczeństwa, którym cechuje się system amerykański. FSIS zapowiedział, iż będzie w związku z tym prowadził dalsze działania regulacyjne i ustawodawcze mające na celu dodanie Polski do listy krajów dopuszczonych do eksportu drobiu.

Najnowsze informacje w kwestii dopuszczenia Polskiego drobiu do rynku amerykańskiego pochodzą z 20 kwietnia 2016 roku wskazują, że FSIS jest zainteresowany umożliwieniem Polakom sprzedaży ich mięsa do USA. Przedstawiciele organu wskazali, że polskie prawo, regulacje i system inspekcji dotyczące mięsa drobiowego odpowiadają normom amerykańskim. W przypadku pozytywnego obrotu sprawy, Polska będzie mogła eksportować surowe, jak i poddane odpowiednim procesom termalnym (puszkowane) mięso drobiowe, które zostało wytworzone w certyfikowanych zakładach. Sam fakt dopuszczenia Polskiego drobiu nie jest wystarczający. Konieczne będzie również spełnianie przez producentów wszelkich wymagań nakładanych na nich przez USDA.

2. Sytuacja na rynku USA, szanse dla polskich producentów drobiu

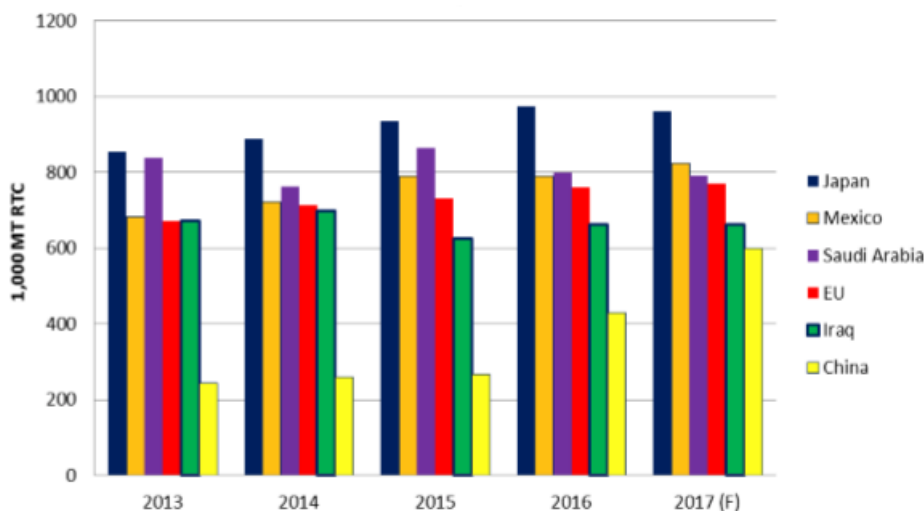
Stany Zjednoczone są wiodącym na świecie producentem mięsa, a zwłaszcza drobiu. W 2016 r. amerykańscy producenci drobiu wygenerowali dochód o wartości 32,2 mld USD.

Skala importu jest niewielka. W 2016 roku USA importowały 57,7 ton metrycznych drobiu z pięciu głównych krajów: Kanady (37,8 ton metrycznych w 2016 r.), Chile (16,7 ton metrycznych w analogicznym okresie), Izraela (655 ton metrycznych), Meksyku (2,3 ton metrycznych) oraz Korei Południowej (119 ton metrycznych). Tak niski poziom importu wynika przede wszystkim ze skali produkcji krajowej, która w zdecydowanej mierze zaspokaja popyt wewnętrzny oraz zapewnia silną pozycję producentom krajowym na rynku, z którymi trudno konkurować producentom zagranicznym. Głównymi hodowanymi w USA gatunkami drobiu są kurczaki i indyki, które cieszą się w USA największym spożyciem spośród wszystkich rodzajów mięsa. Inne gatunki drobiu, takie jak coraz popularniejsza w Polsce gęszina, nie mają konkurentów na rynku USA, ale nie cieszą się na chwilę obecną zainteresowaniem ze strony konsumentów.

Największy wzrost skali eksportu świeżych kurczaków do USA od 2012r. odnotowały: Arabia Saudyjska (wzrost o 418,8 proc.), Hiszpania (wzrost o 83,9 proc.), Polska (wzrost o 57,7 proc.), Austria (wzrost o 41,3 proc.) i Włochy (wzrost o 38,7 proc.).

Poniższy wykres przedstawia listę krajów, które najwięcej eksportują do USA mięsa drobiowego w kategorii broiler i wielkość tego eksportu w latach 2013-2017.

**Najwięksi importerzy mięsa drobiowego (brojlerów) do USA w latach 2013-2017
(w tonach metrycznych):**

Źródło: https://apps.fas.usda.gov/psdonline/circulars/livestock_poultry.pdf

Na początku marca 2017r. Inspektorzy Ochrony Zdrowia Zwierząt USDA (APHIS) potwierdzili obecność wysoce niebezpiecznej grypy ptaków H7N9 (wirusa HPAI)2 w komercyjnym stadzie hodowli kurcząt w Tennessee. Jednakże, ponieważ wpływ odkrycia był ograniczony, wzrost produkcji mięsa brojlerów jest prognozowany o 2 proc, tj. do 18,6 mln ton, przy czym eksport wzrośnie o 4 procent do 3,1 mln ton.

Poniższa tabela przedstawia produkcję drobiu w USA z podziałem na okresy kwartalne w latach 2015-2017.

ROK	Kwartał	Broiler Miliony funtów	Indyk	Drób łącznie
2015	III	10,372	1,352	11,857
	IV	9,937	1,458	11,526
	Annual	40,048	5,627	46,198
2016	I	10,039	1,435	11,609
	II	10,247	1,520	11,904
	III*	10,500	1,475	12,105
	IV*	10,210	1,555	11,895
	Annual	40,996	5,985	47,513
2017	I*	10,250	1,445	11,825
	II*	10,550	1,525	12,218
	Annual	42,060	6,135	48,750

źródło: USDA World Agricultural Supply and Demand Estimates, August 2016

Podsumowanie

Warto zaznaczyć, że procedury związane z uzyskaniem dopuszczenia do rynku USA dla tych produktów i towarów rolno-spożywczych, które tego wymagają, są w USA skomplikowane i często długotrwałe. Każdy produkt jest traktowany indywidualnie i wymaga odrębnego postępowania. Przykładowo inne procedury obowiązują poszczególne warzywa i owoce świeże, a inne warzywa mrożone, mrożone, ale przedtem obgotowane, albo krojone lub pokryte skórką. Polscy producenci zainteresowani uzyskaniem dopuszczenia do rynku powinni zaznajomić się z tymi procedurami lub poinformować Wydziały Promocji Handlu i Inwestycji o chęci ich eksportowania czy wprowadzenia na rynek USA w celu zdobycia przez Wydział na drodze kontaktu ze służbami fitosanitarnymi lub weterynaryjnymi USA szczegółowych informacji. Należy zintensyfikować działania promocyjne i zwiększyć aktywność polskich producentów tych produktów, które już mają dopuszczenie do rynku USA, a w szczególności mięsa wieprzowego, nabiału, a także przetworzonych warzyw i owoców. W przypadku produktów niezatwierdzonych do eksportu przez służby weterynaryjne i fitosanitarne w USA warto natomiast już teraz uruchamiać procedury administracyjne, których celem będzie otrzymanie ich dopuszczenia do rynku, po rozeznaniu zainteresowania podmiotów polskich ich eksportem do USA. Ze względu na

odległość geograficzną, a także nietrwałość niektórych produktów, część z nich może nie być na rynku USA konkurencyjna.